

Vedu skauty a skautky

Skauti a skautky jsou kluci a holky přibližně od 6. do 9. třídy (cca 10–15 let). Jde o věk začínajícího dospívání charakteristický fyzickým i duševním vývojem a silnou potřebou být součástí party vrstevníků.

Z tohoto důvodu právě nyní naplno rozvíjíme družinový systém. Důraz klademe na spolupráci, hledání rolí v týmu a rozvoj samostatnosti. Je ideální, pokud mají kluci a holky možnost přebírat zodpovědnost postupně za větší část dění v družině. I v tomto věku jsou pro děti důležité vzory, často jsou to postupně místo rodičů a učitelů různé populární osobnosti ze sociálních sítí, ale třeba i starší vrstevníci. Zároveň se zvyšuje schopnost abstraktního myšlení, tedy se prohlubuje i představa o tom, co znamená Nejvyšší Pravda a Láska.

1

Samostatnost družin a družinový systém

Družinový systém je základním organizačním uspořádáním oddílu a jedním z hlavních prostředků skautské výchovy ve věku skautů a skautek. Tvoří ho skupiny mladých lidí podporované dospělými vedoucími. Vedoucí svěřuje rádci/rádkyni a členům/členkám družiny její správu, a tedy o dost více odpovědnosti i pravomocí, než je v dnešní společnosti obvyklé. Současně tolik, aby je byli schopni unést.

Cílem je:

- umožnit družinám čas, kdy realizují vlastní nápady,
- nabídnout družinám prostor pro samostatnou činnost bez zásahu dospělých,
- pracovat s rádcem/rádkyní – přirozeným šéfem/šéfkou party,
- zapojit družiny do rozhodování v oddíle například skrze rádce/rádkyni v oddílové radě.

Terminologie a schéma družinového systému

Družinový systém má svou specifickou terminologii.

Družina skautů a skautek

Družina je parta optimálně 6–8 vrstevníků, kteří spolu prožívají většinu skautského programu. Více družin tvoří oddíl. Díky tomu, že si mladí lidé musí v rámci svého týmu sami poradit, se nenásilně rozvíjí jejich schopnost spolupráce, komunikace a odpovědnosti. Soužití v družině také napomáhá budování demokratických návyků.

Rádce/rádkyně a podrádce/podrádkyně

V čele družiny stojí rádce/rádkyně – obvykle nejstarší a nejzkušenější člen/členka, který/á vede družinu a koordinuje její činnost. Jeho/jejím úkolem je koordinovat činnost v družině – rozděluje úkoly a hlídá, že všichni členové a členky mají stejnou možnost se zapojit a přijít s dobrým nápadem.

Rádce/rádkyně má často k ruce podrádce/podrádkyni, kteří mu s vedením družiny pomáhají, a případně se i připravují na její převzetí. Rádce/rádkyně je také přirozenou spojkou mezi družinou a vedením oddílu.

Oddílová rada

Mezi členy oddílové rady patří kromě vedení oddílu a ostatních vedoucích i rádcové a rádkyně jednotlivých družin. Ti zde zastupují svou družinu, tlumočí nápady a potřeby členů svých družin a přinášejí věci z oddílové rady do družin. Dobře fungující oddílová rada má příležitost předávat prostřednictvím družinového systému členům demokratické návyky.

Oddílová rada se schází pravidelně, a díky tomu může poskytovat základní podporu rádcům a rádkyním a celkově přispívat k fungování družinového systému. Náplní práce oddílové rady není jen rozhodování, její členové a členky by také měli společně prožívat zajímavý program, který pak mohou rádcové a rádkyně použít jako inspiraci pro činnost svých družin.

Schéma družinového systému

Do družinového systému mohou být zapojeni oddíloví rádcí a rádkyně, patroni a patronky družin. Rádcí a rádkyně mohou tvořit rádcovskou družinu. Základem družinového systému jsou vztahy mezi všemi v oddíle. Jak takové vztahy mohou vypadat v různých oddílech se podívejte na schémata:

- [Schéma družinového systému v chlapeckém oddíle skautů a vlčat](#) ↗
- [Schéma družinového systému v dívčím oddíle](#) ↗
- [Schéma družinového systému v koedukovaném oddíle](#) ↗

Více o družinovém systému naleznete v [metodice Družinový systém](#) ↗.

Družinový systém a rodiče

K vysvětlení, co je to družinový systém rodičům, lze využít dopisy, které můžete (po upravení na míru vašemu oddílu) rodičům rozeslat.

- [Dopis rodičům - pro rodiče nováčků](#)
- [Dopis rodičům - pro rodiče, pokud zavádíte družinový systém](#)

Při plánování schůzky pro rodiče lze využít dobrou praxi oddílů, které schůzky pro rodiče pořádají.

- [Checklist jak naplánovat rodičovskou schůzku](#)
- [Zkušenosti z rodičovských schůzek oddílu Mnichovice](#)

Právní odpovědnost vedoucí/ho při vedení družiny rádcem/rádkyní

Jednou z nejčastějších obav v souvislosti s vedením družin osobami mladšími 18 nebo i 15 let je otázka právní odpovědnosti za činnost takových družin. Nejedná se o jednoduchou otázku a nedá se poskytnout odpověď obecně platná pro všechny situace.

[Právní odpovědnost při aplikaci družinového systému](#)

2

Jak podpořit družinový systém ve vlastním oddíle

Mít v oddíle fungující družiny je běh na dlouhou trať, který se mnohonásobně vyplatí. Chceš družinový systém zavést? Chceš ho vylepšit?

Zavádíme družinový systém

Teoretický popis družinového systému s příklady z praxe najdeš v metodice [metodice Družinový systém](#) . Reálnou zkušenost oddílu, který družinový systém zaváděl včetně konkrétních tipů jak na to (her, činností) [najdeš zde](#) . Úvodní checklist lze využít pro založení družin v dalších oddílech. Pro zavedení družinového systému doporučujeme je s oddílovou radou vyrazit na [Workshop o družinovém systému](#) .

Články z časopisu Skauting, které pomáhají se zavedením družinového systému.

- [Pojďme hledat poklad](#) (12 minut čtení) Rozhodli jste se založit družinový systém? Chcete si o něm něco přečíst – a chcete, aby to bylo krátké a bylo tam toho co nejvíce? Pak je tento článek přesně

pro vás! Dozvíte se, jak družinový systém vznikl, proč je důležitý (až se vás někdo zeptá, bude se vám odpověď hodit), na jakých principech stojí a hlavně, co dělat, když se chcete družinovým systémem opravdu zabývat (dozvíte se o možnosti se zúčastnit workshopu právě na toto téma).

- [Slovníček družinového systému](#) (3 minuty čtení). Chcete družinový systém, družinu, rádce/rádkyně, oddílovou radu – ale vlastně nevíte, co chcete? Osvojte si „družinový jazyk“ a budete rozumět příručkám, diskusím a neztratíte se ve skautském světě.
- [Jak začít? Třeba tak, že se vzdáte svých představ o ideální družině a ideálním oddílu](#) (10 minut čtení). Začínáte s družinovým systémem? Nejste a nebudete sami! Přečtěte si upřímný rozhovor, který vám dodá naději, že to jde.
- [Vrstevnícké, nebo věkově různorodé skautské družiny?](#) (5 minut čtení). Rozhodujete se, zda mít družiny vrstevnícké (členové a členky jsou si věkově blízcí, např. 11–12 let), nebo věkově různorodé (11–15 let?). Zajímají vás výhody a nevýhody těchto dvou modelů? Plánujete vrstevnícké, nebo věkově různorodé družiny? Přečtěte si výhody a nevýhody těchto modelů a buďte připraveni!
- [Rádcové by měli být vrstevníky jejich členů](#) (4 minuty čtení). Má družinu vést dospělý, nebo někdo z členů/členek družiny? Pro efektivní družinový systém je jasná odpověď, ale... všechno nejde ze dne na den. Přečtěte si první kroky, jak se vydat na cestu předání odpovědnosti rádcí či rádkyni.
- [Hledají se rádcí a rádkyně vrstevníckého věku](#) (4 minuty čtení). Jste už rozhodnutí – ano, chcete rádce a rádkyně - vrstevníky! Najděte ideální sestavu a tu připravte na schůzky! Tento článek vás může inspirovat příkladem.
- [Tipy na podporu rádců a rádkyň](#) (3 minuty čtení). Vyberte si tři tipy, kterými začnete, a vyzkoušejte, jak budou fungovat.
- [Smysluplný program na skautských schůzkách? Žádný problém, pomoci nám s tím může plán oddílové činnosti](#) (4 minuty čtení) Máte respekt z družinového plánu? Nevíte jak začít, abyste všechny neodradily? Přečtěte si milá doporučení, jak na to. Využijte vychytávky, které už někdo vyzkoušel před vámi.
- [Společný družinový stan](#) (3 minuty čtení) Družinový systém často stojí na „maličkostech“. Jednou z nich je družinový stan. Přečtěte si, jak může fungovat, a zamyslete se, jestli taková „maličkost“ se vám zrovna nehodí.

- [Vaření na sněhu](#) (2 minuty čtení) Hledáte, jakým programem pro družiny začít? Vyzkoušeno za vás!
- [Nechte je to zvorat!](#) (4 minuty čtení) Co když se družině něco nepovede? Je to normální! Přečtěte si reálný příběh a připravte se, že se něco podobného může stát i vaší družině. Dejte jim příležitost vidět chybu jako něco pozitivního, na co budou rádi vzpomínat i po mnoha letech.
- [Družinové výpravy do přírody](#) (10 minut čtení) Přečtěte si několik možností, jak se postavit čelem k družinové výpravě do přírody. Článek je pro začínající i pokročilé družiny, můžete tak postupně naplánovat jednotlivé kroky k větší samostatnosti družin. Nechybí ani náměty na konkrétní přírodovědné programy.

Vylepšujeme družinový systém

Družinový systém lze vylepšit různými způsoby. Zde některé nabízíme.

1. Podívejte se, jak to dělají jinde a inspirujte se.
2. [Vyzkoušejte kroky](#) k posílení družinového systému.
3. Přečtěte si, jak to dělají jinde.

Na podzim 2022 vznikl seriál Družinovky pro vedoucí sledující, co dělají družiny po celé republice.

- 1. [Jak na nábor do družiny.](#)
- 2. [Jak zařídit, aby nováčci přišli poprvé, podruhé, potřetí.](#)
- 3. [Jak rozjet s rádci a rádkyněmi nový skautský rok a nastavit spolupráci v oddílové radě.](#)
- 4. [Radosti a strasti rádců a jak jim my vedoucí nasloucháme](#)
- 5. [Co tvoří družinu družinou?](#)
- 6. [Důležitá ingredience družinového systému? Jídlo!](#)
- 7. [Rovering, nebo rádcování? A nejde to obojí?](#)
- 8. [Nejen schůzkami živa je družina, svůj prostor potřebuje i jinde](#)
- 9. [Družinové projekty a výzvy](#)
- 10. [Bezpečnost především! Jak ji zajistit na družinových akcích?](#)
- 11. [Také vás zajímá, co se děje na družinovce, když tam nejste?](#)
- 12. [Co má společného střediskový sněm a družinový systém?](#)
- 13. [Přijde náraz do zdi? Aneb když se družině nedaří](#)
- 14. [Jak na schůzce s rodiči mluvit o družinovém systému?](#)
- 15. [Jak na družinové projekty? Družina a vánoční čas.](#)

V časopise Skauting vycházejí články. Výběr těch, které mohou pomoci vylepšit družinový systém.

- [Ztracený poklad skautingu](#) (12 minut čtení) Družinový systém vám funguje? Přemýšlíte, jak ho ještě vylepšit? Přečtěte si, proč je družinový systém důležitý - daří se vám naplnit všechny jeho charakteristiky? Družinový systém stojí na několika principech - který je u vás nejstabilnější? Který je důležitý pro kterou družinu? Článek vám může přinést zamyšlení nad tím, co všechno máte a co byste ještě mohli chtít mít. A v neposlední řadě vás zve na workshopy k družinovému systému - místu, kde můžete svůj družinový systém ještě vylepšit.
- [Družiny a demokracie](#) (5 minut čtení) Máte demokratický oddíl? Splňujete dvě důležité podmínky? Funguje to u vás jako v oddíle v článku? Nebo využijete nápady, jak demokratické fungování podpořit?
- [Jak být rádcům a rádkyním oporou, kterou potřebují k rozvoji sebe samých i členů svých družin?](#) (6 minut čtení) Chcete se ujistit, že s rádci a rádkyněmi pracujete dobře? A možná narazit na další ozkoušený tip? Šest minut čtení je tu pro vás.
- [Rozhovor s vedoucím oddílu o družinovém systému](#) (6 minut) Přečtěte si rozhovor s vedoucím, porovnejte vaše družinové systémy: Co vám funguje lépe? V čem byste se mohli inspirovat? Co naopak mít nechcete a chcete se toho vyhnout?
- [Tipy na podporu rádců a rádkyň](#) (3 minuty) Připravte si pomyslnou tužku a papír a odškrtněte si, co už děláte a co chcete vyzkoušet.
- [Družina vedoucích](#) (2 minuty čtení) Možná tak trochu jiný způsob podpory rádců, rádkyň a vedení oddílu. Družina vedoucích, která jde příkladem ostatním družinám. Třeba to pro váš oddíl bude to pravé ořechové!
- [Smysluplný program na skautských schůzkách? Žádný problém, pomoci nám s tím může plán oddílové činnosti](#) (4 minuty čtení) Jste v družinovém plánování zběhlí? Přečtěte si doporučení k plánování? Souhlasíte s nimi? Využíváte je?
- [Vaření na sněhu](#) (2 minuty čtení) Jsou vaše družiny skutečně samostatné? Vyzkoušejte to na vaření! A poté nechcete členy a členky popsat, co se o sobě a své družině dozvěděli.
- [Nechte je to zvorat!](#) (4 minuty čtení) Jak v družinách pracujete s chybami? Přečtěte si reálný příběh zvrтанé besídky, na níž se i po letech pozitivně vzpomíná. Jak toho docílit?

- [Družinové výpravy do přírody](#) (10 minut čtení) Daří se vám družinové výpravy do přírody? Přečtěte si inspirativní článek, s družinami promyslete cíle takových výprav a inspirujte se náměty na přírodní programy.

[Workshop o družinovém systému](#)

[Články o družinovém systému v časopise Skauting](#)

Rádci a rádkyně

Rádce a rádkyní rozumíme (staršího) vrstevníka ve věku 13–15 let, který vede družinu skautů a skautek. Pro fungování družinového systému mají klíčovou roli.

Profil rádce a rádkyně

Pozice rádce/rádkyně je všestranně náročná. Mělo by jít o jedince, který má přirozenou autoritu a dokáže motivovat ostatní správným směrem. Zároveň je důležité postupně ji/ho na tuto roli připravit a dále vést.

Jak by měl/a vypadat správný rádce či rádkyně ti přiblíží přiložený materiál.

Jedná se o seznam ideálních postojů, znalostí a vědomostí, ke kterému rádce/rádkyně postupně směřuje. Je tedy pochopitelné, že nováček v této pozici nedosáhne plně popsané úrovně. Nutné je také zohlednit věk rádců a rádkyň.

Profil je určen vedoucím oddílů a vzdělavatelům, je tedy psán jejich jazykem, není psán primárně ke snadnému porozumění rádci a rádkyněmi.

[Profil rádce a rádkyně ke stažení](#)

Rádcovský rozcestník

Rozcestník ke všem nástrojům a informacím přímo pro rádce a rádkyně družin. Pošlete jim odkaz, ať jsou v obraze!

www.radce.skaut.cz

Rádcovský zápisník

Praktická příručka, která pomáhá rádcům a rádkyním při vedení družiny a v rozvoji rádcovských kompetencí. [Rádcovský zápisník 2.0 k nahlédnutí zde](#) [↗](#). Předchozí rádcovský zápisník je dostupný [k nahlédnutí zde](#) [↗](#).

Družinový kalendář

Družinový kalendář chodí každý rok vedoucí/mu oddílu s časopisem Skauting. Nebo je ke stažení [na radce.skaut.cz](#) [↗](#) (včetně starších čísel). Kalendář pomáhá plánovat družinovky, inspiruje k pestrému programu, nabízí stezky a odborky na každou schůzku, může být celoročním symbolickým rámcem, každoročně cílí na nějaké důležité téma (družinové role, klimatická změna, zapojení do společnosti) a je to kalendář se svátky nejčastějších přezdívek.

Rádcovské vzdělávání

Hlavní místo rádcovského vzdělávání je v oddílových radách. Další vzdělávání se odehrává na rádcovských kurzech a setkání Žirafy.

Oddílová rada

Oddílové rady jsou místem, kde se setkávají vedoucí, oddíloví rádcí a rádkyně a družinovní rádcí a rádkyně. Společně plánují činnost oddílu, zažívají zajímavý program, který rádcí a rádkyně přenášejí do družin, řeší problémy a otázky atp.

Ukázka programů na oddílové rady.

- Družina a výchovné nástroje. Jak mohou stezky, odborky a Svojsíkův závod napomáhat družinové činnosti? Podívejte se na [plakát](#) [↗](#) a využijte [program](#) [↗](#) na oddílovou radu.
- [Družina a skautská výchovná metoda](#) [↗](#). Jak otevřít téma skautské výchovné metody s rádcí a rádkyněmi na oddílové radě?

Rádcí a podrádcí mohou společně tvořit samostatnou **rádcovskou družinu**, která se pravidelně schází a prožívá program připravený vedoucím oddílu, jeho zástupcem, nebo třeba zkušenějším oddílovým rádcem. Na schůzkách se učí praktické dovednosti a hrají hry, které mohou následně využít v činnosti svých družin. Jednou za čas mohou mít i speciální rádcovské výpravy. Průběžně tak získávají inspiraci pro svou činnost a sami se dál rozvíjejí. Rádcovská družina se nemusí scházet

každý týden, ale třeba jen jednou za měsíc. Schůzky rádcovské družiny mohou předcházet oddílovým radám, nebo na ně časově navazovat.

Rádcovský kurz

Rádcovské kurzy (RK) jsou nenahraditelnou podporou pro vedoucí družin – rádce a rádkyně. Vaši rádcové a rádkyně vám budou vděční, pokud jim nějaký nabídnete.

Pro koho jsou RK určeny

Jsou určeny především pro rádce a rádkyně skautských družin, kteří se chtějí ve své práci zlepšit, načerpat nové náměty na činnost družiny, poznat lidi, kteří jsou na stejné lodi a hledají odpověď na obdobné otázky apod.

Jak RK vypadají

Formát rádcovských kurzů je velmi různorodý. Nejčastěji lze najít kurzy na lokální úrovni, tedy střediskové, okresní nebo krajské. Ty mají zpravidla podobu několika víkendů v průběhu školního roku, ale je možné najít také kurzy, na nichž se rádcové schází na jednodenních nebo několikahodinových setkáních v určitém časovém období. Pokud hledáte podobný formát kurzu, ptejte se po něm nejlépe ve svých střediscích nebo vyšších jednotkách.

Existují i rádcovské kurzy, které mají podobu zhruba týdenního letního tábora. Mezi ty nejznámější patří rádcovský tábor [Hradiště](#) nebo [Tábor sv. Jiří](#).

Vyhledat si rádcovský kurz můžete v [databázi vzdělávacích akcí](#) nebo se poptejte na středisku okresu či kraji.

Pořádáte nebo chcete pořádat rádcovský kurz? Využijte [Metodiku rádcovského vzdělávání na kurzech](#). Kromě textu, který vám pomůže připravit kurz po stránce organizační a obsahové, tak můžete využít i [konkrétní osvědčené programy](#) jiných kurzů.

Žirafy - rádcovská setkání

Jedná se setkání již fungujících rádců a rádkyň. Slouží k vzájemné inspiraci a motivaci pro další činnost.

Motivační rádcovská setkání probíhají na regionální úrovni (na úrovni kraje a jeho okolí). Úkolem setkání není nahrazovat rádcovské kurzy.

Žirafy by měly nabídnout kvalitní, zajímavou a velkou akci pro rádce, podobně jako například Elixír nabízí takovou akci vedoucím oddílů. Taková akce je klíčová i z toho důvodu, že právě Elixír se zaměřuje na kategorii vedoucích oddílů.

[Žirafy - tam kde se setkávají rádci a rádkyně](#) - sborník rádcovských setkání "Žirafa"

[Nabídka Žiraf je tady](#)

[Facebooková skupina Rá-Ži](#), skupina pro instruktory a instruktorky rádcovských kurzů a Žiraf

Názvosloví, zákon, heslo, příkaz, slib

Skauti a skautky se sdružují ve skupinách – družinách. Šéfem družiny je rádce/rádkyně – vrstevník/vrstevnice či o něco málo starší skaut/skautka. Často mají k sobě podrádce/podrádkyni – další člen/ka družiny, který rádci/rádkyni pomáhá. Někdy jde i přímo o budoucí rádce/rádkyně. Vodní skauti a skautky říkají družinám posádka, rádci/rádkyně jsou kormidelníci/kormidelnice, podrádce/podrádkyně je člunařem/člunařkou.

Skautský zákon

1. Skaut je pravdomluvný.
 2. Skaut je věrný a oddaný.
 3. Skaut je prospěšný a pomáhá jiným.
 4. Skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.
 5. Skaut je zdvořilý.
 6. Skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských.
 7. Skaut je poslušný rodičů, představených a vůdců.
 8. Skaut je veselý myslí.
 9. Skaut je hospodárný.
 10. Skaut je čistý v myšlení, slovech i skutcích.
-
1. Skautka je pravdomluvná.
 2. Skautka je věrná a oddaná.
 3. Skautka je prospěšná a pomáhá jiným.
 4. Skautka je přítelkyní všech lidí dobré vůle a sestrou každé skautky.
 5. Skautka je zdvořilá.

6. Skautka je ochránkyní přírody a cenných výtvorů lidských.
7. Skautka je poslušná rodičů, představených a vůdkyň.
8. Skautka je veselé mysli.
9. Skautka je hospodárná.
10. Skautka je čistá v myšlení, slovech i skutcích.

Skautský slib

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe: sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době, plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské, duší i tělem být připraven/a pomáhat vlasti i bližním.

Slib lze doplnit dobrovolným dodatkem: *K tomu mi pomáhej Bůh.*

Skautské heslo

Bud' připraven/a!

Denní příkaz

Alespoň jeden dobrý skutek denně!

6

Metodická podpora

Metodická podpora pro vedoucí skautů a skautek se skládá ze skautských kompetencí a jejich projevů pro věkovou kategorii skautů a skautek, víkendové akce typu Elixír, metodik a tipů na program.

[K jakým cílům vést skauty a skautky?](#)

7

Výchovné nástroje

Naší snahou je skauty a skautky všestranně rozvíjet – naučit je znalostem, dovednostem a postojům potřebným pro jejich budoucí život. Celá řada prostředků, které k tomu využíváme, je jedinečná a nepřenositelná (vlastní příklad, tradice a rituály, jedinečná atmosféra atd.). Některé nástroje skautské výchovy jsou nabídkou a připravenou pomůckou, s jejichž pomocí je příprava oddílového programu jednodušší. Těmi základními jsou stezka, odborky, akce (a časopisy).

Stezka

Stezka slouží k všestrannému rozvoji dětí a tvoří komplexní a ucelený systém, který má pomáhat při plánování a vedení oddílů i družin.

Přináší řadu výhod:

- Přináší inspiraci na oddílovou činnost po celý rok.
- Pomůže naplánovat pestrý a smysluplný program.
- Je rozmanitá a poskytuje svobodu volby. Můžeme využívat jen vybrané části.
- Nabízí aktivity do přírody, na oddílové výpravy i na doma s využitím internetu.
- Obsahuje části pro skupinové hry i individuální plnění, spoustu drobných cílů a výzev.
- Lze ji rozčlenit podle různých přístupů – podle ročních období, prostředí (tábor, příroda, město, klubova, domov) i výzev a úkolů.

Stezka využívá symbolického rámce čtyř živlů a provází skauta či skautku po celou dobu chození do oddílu. Stezka se skládá ze 3 sešitů:

- Nováček
- Cesta Země & Vody – pro kluky a holky od cca 11 do 13 let
- Cesta Vzduchu & Ohně – pro kluky a holky od cca 13 do 15 let

[Více ke stezce zde.](#)

Odborky

Odborky jsou oproti skautské stezce nástrojem, který vede k rozvoji ve specializovaných dovednostech. Cílem odborek je povzbudit a prohloubit zájem skautů a skautek v konkrétní oblasti lidské činnosti dle jejich vlastního výběru. Často se jedná o dovednosti, kterým se věnují i mimo skautský oddíl, jako jsou sport, hra na hudební nástroj, praktické dovednosti aj. Odborky jsou vodítka k tomu, jak se ve vybrané oblasti zdokonalit nebo se stát „odborníkem“ či „odbornicí“.

[Více k odborkám zde.](#)

Svojsíkův závod, Hra Družin a další akce pro skauty a skautky

Hlavní akcí pro tuto věkovou kategorii je Svojsíkův závod, který se koná jednou za dva roky (liché roky). Hlavní přínos Svojsíkova závodu je v podpoře družin a družinového systému. Celý závod je postaven na spolupráci a týmové práci družiny.

[Více o Svojsíkově závodě](#)

[Hra družin](#) nabízí podporu programu pro skautské družiny. Hra rozvíjí a podporuje týmovost družin. Zapojuje stezky, odborky a jiné zajímavé výzvy. Hra běží ve spolupráci s časopisem SKAUT, v jehož jednotlivých číslech vychází úkoly pro družiny v průběhu konání soutěže. Na podzim se pak pro neaktivnější družiny koná celostátní víkendové setkání. [Aktivity ze předchozích ročníků](#) můžete využít i při běžných schůzkách.

Další akce pro skauty a skautky:

[Mosty přes Jarugu](#) - terénní akční hra, která je určena pro oddíly skautů a skautek od 12 do 16 let. Hra symbolickým rámcem spadá do světa "Zaklínače" od polského autora Andrzeje Sapkowského. Během hry spolu účastníci soupeří v rolích bojovníků jednotlivých armád konfliktu, kromě "boje" s měkčenými maketami zbraní budou hráči řešit různé úkoly a interagovat s prostředím hry v okolí skautské hájenky Orlovy.

[Navigamus](#) - celostátní setkání vodních skautů, které se koná každé tři roky, a to již od roku 1994. Název akce „Navigamus“ pochází z latiny a v překladu znamená „my plujeme“. Námětem je vždy významná historická námořní událost, kterou mohou účastníci zažít díky týmovým hrám, outdoorovým aktivitám a závodům.

[Napříč Prahou - přes tři jezy](#) - tradiční pražský vodácký závod s historií sahající až do roku 1939. Závodí jak skautské, tak neskautské posádky od vlčat a žabiček po dospělé, po závodě následuje volné splutí otevřené široké veřejnosti. Trať závodu je atraktivní, vede historickým centrem Prahy a je ojedinělou příležitostí ke splutí pražských jezů (Šítkovský, Staroměstský a Helmovský), které se otevírají právě jednou ročně u příležitosti tohoto závodu.

[Skare](#) - skautské mistrovství republiky v jachtingu. Vedle závodění jde o přátelské setkání, sdílení zkušeností a setkání vodních skautů od vlčat a žabiček po staré mořské vlky.

[Ivančena](#) - stovky skautů a skautek všech generací si během dubnové soboty po svátku sv. Jiří, patrona skautingu, společným výstupem na horu Ivančenu a položením přinesených kamenů na mohylu připomenou památku ostravských skautů, kteří na samém konci 2. sv. války položili životy za svobodu naší země.

Časopis Skaut

Časopis Skaut chodí všem skautům a skautkám do schránek každé dva měsíce. Pomáhá v plnění stezek, odborek, družinám přináší inspiraci na program a podporuje sounáležitost se skautským hnutím.

[Více k časopisu Skaut zde.](#) ↗

Skautský odbor (Skabor)

Na ústřední úrovni dělá podporu této věkové kategorii [Skautský odbor](#). Věnuje se aktuálním tématům pro skauty a skautky, například podpoře rádců/rádkyň, konzultace témat časopisu, podpora práce s odborkami a stezkami a další.

Máš nápady, připomínky, starosti, nebo dokonce chuť se přidat? Napiš na skabor@skaut.cz.